

Nem mindenkinek tesz jót

BENTLAKÁSOS ISKOLA

Előnyei és hátrányai is lehetnek, ha egy diák a családjától távol tölti iskolás éveit egy részét. Sok múlik a pedagógusokon és a szülőkön is.

JUHÁSZ DÁNIEL

Néhány év múlva egy bentlakásos, elit középiskola nyílt a 2007-ben bezárt Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet budapesti, kastélyszerű épületében, amely évek óta elhagyatottan áll a Hűvösvölgyi úton. A kormány elsősorban gazdag külföldi családok gyermekeinek adna otthont és tanulási lehetőséget az intézményben, ami nemcsak az eddigi hazai neveléstörténet kollégiumi hagyományaitól tér el, de alapítása, működése és ellenőrzése sem a nemzeti köznevelési törvény rendelkezései alapján történik majd.

Külföldön – különösen az angolszász országokban – mindmáig nagy hagyományai vannak az internátus jellegű iskoláknak (például bentlakásos lányiskolák, fiúiskolák), a magyar közoktatásban pedig – egyfajta népkollégiumi nosztalgiával – ma is kollégiumnak nevezik a középiskolásoknak fenntartott bentlakásos intézményeket. Ezek köznevelési intézmények, a köznevelési törvény szabályozza működésüket. Két típusuk van: ahol az alapító okirat egyetlen iskola tagintézményeként tartja számon a kollégiumot (például Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium), vagyis típusukat tekintve „többcélú intézménynek” nevezik őket, illetve az önálló kollégiumok (mint az ózdi Ady Endre Középiskolai Kollégium vagy a zuglói Váci Mihály Kollégium).

A hazai neveléstörténetben a „nőnevelés” rendelkezett bentlakásos intézményekkel, a reformkori „nagyasszonyok”, például Teleki Blanka indítottak ilyen iskolákat, de a magyar köztudatban leginkább a protestáns kollégiumok romantikája él, amelyre az irodalomban is számos példát találunk – vélekedett Trencsényi László. A Magyar Pedagógiai Társaság (MPT) elnöke

szerint erre a hagyományra épült rá a harmincas években a Győrffy kollégium, melyből híres népi kollégiumok születtek, ám rövid virágzás után megszűntek. A hetvenes években a cigánytelepülések körül is próbálkoztak bentlakásos intézményekkel (ilyen volt például a Zala megyei Csapin található cigánykollégium). Szerinte általános tapasztalat, hogy a kollégisták jelentős része mára ugyancsak halmozottan hátrányos helyzetű családból érkezik, szerinte az ilyen iskolák, különösen vidéken, látens módon ugyan, de gyermekvédelmi intézményekké váltak – sokszor erre nem alkalmas személyi és infrastrukturális feltételekkel.

– Egy másik ág a Pokorni Zoltán minisztersége alatt létrehozott intézmény, az Arany János Kollégiumok rendszere, ami a tervek szerint szintén hátrányos helyzetű, ám tehetséges diákoknak indult, de a vizsgálatok arról szólnak, hogy a falusi középosztály delegált ide gyereket. Ezekre ma is van pluszpénz, sőt saját kerettantervük is, extra foglalkozásokkal – mondta Trencsényi. Mindezen túl léteznek még nemzetiségi kollégiumok, amelyeket a nemzetiségi önkormányzatok (szerb, horvát, német) tartanak fent középiskoláik számára, illetve a katonaiskolák kollégiumai.

A szegregáció melegágyai

Egyes vélemények szerint a bentlakásos iskolák a felzárkóztatásban, különösen a hátrányos helyzetű diákok esetében is segíthetnek, hiszen csökkenthetik a hátrányos helyzetből fakadó hiányosságokat, a gyerekek kikerülhetnek a fejlődésüket negatívan befolyásoló közegből. Más szempontok szerint etnikai elkülönülést, szegregációt teremthetnek, ami a céllal ellentétben hat: elnyomja a felzárkó-

ztatásra tett törekvéseket. Nemzetközi példák is azt mutatják, hogy az integrált, nem pedig a szegregált oktatás vezethet eredményre. Szlovákiában 2012-ben terveztek bentlakásos intézményeket létrehozni roma gyerekeknek, ám szakmai szervezetek tiltakoztak az elképzelés ellen. Hasonló tervek láttak napvilágot 2017 elején hazánkban is, ám a kormány cáfolta, hogy erre készülnének.

FOTÓ: NÉPSZAVA

INTÉZETBEN

Nyilas Misi, Harry Potter, Vitay Georgina – regényhősök, akik bentlakásos iskolák lakói. A Szabó Magda Abigél című regényéből 1977-ben készített tévésorozat egy bentlakásos kálmánista leánynevelő intézetben, a Matulában játszódik

Az MPT elnöke úgy látja, ma nem vonzóak a kollégiumok: az infrastruktúra szegényes, illetve szegényedik, a hagyományos kollégiumi képzés megszakadt, speciális képzésekből is egyre kevesebb van.

A bentlakásos iskolák ráadásul nem is valók mindenkinek. Duró Zsuzsa gyermekpszichológus szerint a szülőknél ismerniük kell a gyermekük személyiségjegyeit, erősségeit, gyengeségeit, mentális énjét. Tudniuk kell, hogy mennyire viseli meg a szülőktől való elszakadás, a hosszabb idejű távollét, magára utaltság. Ha úgy látják, hogy nem okoz gyermeküknek pszichés traumát a távollét, hogy kellően önálló, kommunikációját, kapcsolatteremtési és problémamegoldási készségét tekintve nincsenek hiányosságai, akkor alkalmas lehet

TAPASZTALAT

TRENCSENYI LÁSZLÓ

A kollégisták jelentős része mára halmozottan hátrányos helyzetű családból érkezik, az ilyen iskolák, különösen vidéken, látens módon ugyan, de gyermekvédelmi intézményekké váltak

erre az életre. Azonban ha ezekben a tulajdonságokban hiányosságai vannak, ha túlságosan szorongó, ha szinte betegesen ragaszkodik környezetéhez, családjához, nem javasolható számára bentlakásos iskola – fogalmazott a szakember.

A pszichológus szerint az ilyen intézményeknek sok előnyük is lehet a gyerekek képesség- és személyiségfejlődésében. A diákok folyamatos pedagógiai segítséget kaphatnak érdeklődésük kielégítéséhez, motivációjuk fenntartásához. Függetlenebbek, önállóbbak lehetnek, a problémákat esetenként maguknak kell megoldaniuk, így alkalmazkodóképességük is erősödhet.

– Nekem is voltak bentlakásos iskolában tanuló klienseim, a tapasztalatom az, hogy talpraesettebbek, jobb alkalmazkodóképességgel, önálló életre alkalmasabb személyiséggel rendelkeznek – állítja Duró Zsuzsa. Hozzátette: a családtól való távollét kezdetben minden gyereket megviselhet, ilyenkor a pedagógusokon van a főszerep, hogy segítsenek a beilleszkedésben és biztonságérzetet adjanak. Ugyanígy a szülőknél is arra kell törekedniük, hogy a gyermek érezze: nem távolodtak el egymástól, a család a háttérben is bármikor támogatást, segítséget nyújthat.

Közlemény

A Telenor Magyarország Zrt. ezúton tájékoztatja tisztelt Előfizetőit, hogy **Általános Szerződési Feltételei („ÁSZF”) 2020. december 21-től, illetve 2021. február 1-től módosulnak.** A módosítások lényegét a jelen közleményben ismertetjük, az egyes változások mellett pedig megtalálható az ÁSZF érintett pontja, ahol a módosított szöveg fellelhető.

I. Valamennyi lakossági (egyéni) és üzleti Számlás és Kártyás Előfizetőkre egyaránt vonatkozó változások

1. Az ÁSZF 2-es számú melléklete, az „Előfizetők és felhasználók (Érintettek) személyes adatainak kezelése a Telenor Magyarország Zrt-nél (Adatkezelési tájékoztató)” elnevezésű dokumentum I. 1., 2., 3., 5., 16. és II. pontjai bizonyos rendelkezései 2020. december 21-től jogszabályváltozásra tekintettel módosulnak (az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvénynek az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló irányelv átültetésének

kötelezettségével összefüggő módosításáról szóló 2020. évi LXXXV. törvény előírásaival összhangban). A változás érinti az előfizetői szolgáltatás nyújtása céljából kezelt személyes adatok körét, valamint az adatszolgáltatással, adatmegőrzéssel kapcsolatos előírásokat. Ezt meghaladóan, a megjelölt nappal kezdődően pontosításra kerül a Biztonsági kamera által készített képfelvétel megőrzési ideje az Adatkezelési tájékoztató I. 8. pontjában akként, hogy a felvételek az egyes üzletekben 3 és 30 nap közötti időtartamban kerülnek tárolásra. A pontos megőrzési időről az egyes üzletekben található tájékoztató. Véget ért az Adatkezelési tájékoztató I. 4. pontjában említett Magyar Telekom Nyrt. és a VII. pontban nevesített Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság címe pontosításra kerül.

2. A perc alapú emelt díjas hívások díjai 2021. február 1-el változnak és ebben a körben törlésre kerülnek a következő számtartományok: 06 90 633 000 – 06 90 633 099; 06 90 633 100 – 06 90 633 199;

06 90 633 200 – 06 90 633 299; 06 90 633 300 – 06 90 633 399; 06 90 633 400 – 06 90 633 499; 06 90 633 500 – 06 90 633 599; 06 90 633 600 – 06 90 633 699; 06 90 633 700 – 06 90 633 799; 06 90 633 900 – 06 90 633 999. [ÁSZF 1/A. melléklet (Számlás Díjszabás) III.6.14.1.3. pontja; ÁSZF 1/B. melléklet (Kártyás Díjszabás) III.6.10.1.3. pontja]

A fenti egyoldalú módosításokra kiegészítő szolgáltatások megszüntetésére és jogszabályváltozásra tekintettel, valamint az igénybevételi feltételek nem lényegi módosítása miatt kerül sor.

A fenti változásokra tekintettel a határozott idejű előfizetői szerződéssel rendelkező Előfizetőket felmondási jog nem illeti meg. A módosításokat tartalmazó ÁSZF-ek teljes szövege a Telenor Magyarország Zrt. Értékesítési Pontjain és honlapján (www.telenor.hu/aszf) 2020. december 21-től, illetve 2020. december 30-tól az Előfizetők rendelkezésére áll.